

พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์
ในทางกฎหมายรัฐธรรมนูญ

321.6
612พ
2548

ธงทอง จันทรางศุ

สารบัญ

	หน้า
วิทยานิพนธ์ เรื่อง พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในทางกฎหมายรัฐธรรมนูญ	๔
กิตติกรรมประกาศ	๑๗
บทนำ	๑๙
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑๙
วัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย	๒๐
ทฤษฎี และแนวความคิด	๒๑
วิธีดำเนินการวิจัย	๒๒
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย	๒๒
บทที่ ๑ แนวความคิดเกี่ยวกับสถาบันและพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในประเทศไทย	๒๓
แนวความคิดเกี่ยวกับสถาบันและพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัย	๒๓
แนวความคิดเกี่ยวกับสถาบันและพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยา	๒๕
แนวความคิดเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ภายหลังสมัยกรุงศรีอยุธยา	๓๐
แนวความคิดเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์สมัยรัตนโกสินทร์	๓๒
การเปลี่ยนแปลงในช่วงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช	
ถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว	๓๔
รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	๓๕
รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	๓๘
รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวก่อนปี พุทธศักราช ๒๔๗๕	๔๑
บทที่ ๒ พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ไทยในยุคแรกของระบอบประชาธิปไตย	๔๔
(ก) เรื่องการแต่งตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรประเภท ๒	๔๕
(ข) เรื่องพระราชอำนาจในการยับยั้งร่างพระราชบัญญัติ	๔๘
(ค) รายละเอียดเกี่ยวกับการพระราชทานอภัยโทษ	๕๐
บทที่ ๓ พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในกฎหมายรัฐธรรมนูญอังกฤษ	๕๗
(๑) ภูมิหลังและวิวัฒนาการ	๕๗
(๒) พระราชอำนาจทั่วไป	๖๐
ก. พระราชอำนาจทั่วไป	๖๐
ข. พระราชอำนาจในฐานะพระประมุข	๖๒

ส่วนที่ ๑ พระราชอำนาจทางฝ่ายบริหาร	๖๒
๑) ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี	๖๒
๒) ทรงแต่งตั้งรัฐมนตรี	๖๔
๓) พระราชอำนาจในด้านการต่างประเทศ (External Affairs)	๖๖
ส่วนที่ ๒ พระราชอำนาจทางฝ่ายนิติบัญญัติ	๖๖
๑) ทรงแต่งตั้งสมาชิกสภาขุนนางที่ดำรงตำแหน่งตลอดชีพ (Life Peers)	๖๖
๒) ทรงเรียกประชุมรัฐสภา ทรงเปิดประชุม	๖๗
๓) ทรงลงพระปรมาภิไธยในร่างกฎหมาย	๖๘
๔) การยุบสภา	๖๙
ค. พระราชอำนาจในฐานะที่ทรงเป็นที่มาแห่งเกียรติยศและความยุติธรรม	๖๙
(๓) ข้อพิจารณาเกี่ยวกับพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์อังกฤษในปัจจุบัน	๗๐
บทที่ ๔ พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ไทยในปัจจุบัน	๗๒
(๑) พระราชทัศนะเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	๗๒
(๒) พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ไทยในทางกฎหมายรัฐธรรมนูญในปัจจุบัน	๗๔
ก. พระราชอำนาจทั่วไป	๗๔
(ก) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๗๗
(ข) พระราชกระแสแนะนำมาจากพระราชดำริ	๘๒
(ค) ทรงสนับสนุนรัฐบาล	๘๖
ข. พระราชอำนาจในฐานะพระประมุข	๙๐
ส่วนที่ ๑ พระราชอำนาจทางฝ่ายบริหาร	๙๕
๑) ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี	๙๕
๒) ทรงแต่งตั้งรัฐมนตรี	๙๙
๓) พระราชอำนาจในด้านการต่างประเทศ (External Affairs)	๑๐๒
ส่วนที่ ๒ พระราชอำนาจทางฝ่ายนิติบัญญัติ	๑๐๒
๑) ทรงแต่งตั้งวุฒิสมาชิก	๑๐๒
(ก) กรณีสมัชชาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๑๖	๑๐๓
(ข) กรณีแต่งตั้งวุฒิสมาชิกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	
พุทธศักราช ๒๕๑๗	๑๐๔
๒) ทรงเรียกประชุมรัฐสภา ทรงเปิดและปิดประชุม	๑๑๑
๓) ทรงยับยั้งร่างพระราชบัญญัติ	๑๑๓
๔) การยุบสภา	๑๑๔

ค. พระราชอำนาจในฐานะที่ทรงเป็นที่มาแห่งเกียรติยศ และความยุติธรรม	๑๑๙
(1) กรณีนักโทษเดิศจาชาย ฮิวเบิร์ต คริสมันต์ (Hubert Krischman)	๑๒๐
(2) กรณีนักโทษเดิศจาหญิง ฮังกี แซ่แต้	๑๒๒
(3) กรณีนักโทษเดิศจาชาย เชิดและเสน โฉสูงเนิน	๑๒๓
บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๑๒๕
บรรณานุกรม	๑๒๕
ประวัติผู้เขียน	๑๓๓
ภาคผนวก : พระราชอำนาจที่จะได้รับการกราบบังคมทูลและการปรึกษา	๑๓๕
ความเบื้องต้น	๑๓๗
พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในประเทศอังกฤษ	๑๓๗
พระราชอำนาจที่จะได้รับการกราบบังคมทูลและการปรึกษา	๑๔๐
กรณีศึกษาในรัชกาลปัจจุบัน	๑๔๓
ก. พระราชอำนาจที่จะทรงรับการปรึกษาหารือจากรัฐบาล	๑๔๓
ข. พระราชอำนาจที่จะสนับสนุนหรือให้กำลังใจรัฐบาล	๑๔๘
ค. พระราชอำนาจที่จะทรงตักเตือน	๑๕๐
ความส่งท้าย	๑๕๒